

Bilten

Broj 6, mart 2011. godine

PREDSTAVNIŠTVO REPUBLIKE SRPSKE

USTANOVA ZA UNAPREĐENJE EKONOMSKE, NAUČNO-TEHNIČKE,
KULTURNE I SPORTSKE SARADNJE IZMEĐU REPUBLIKE SRPSKE
I REPUBLIKE SRBIJE

IZDVAJAMO

SASTANAK VIJEĆA ZA SARADNJU SRBIJE I SRPSKE
HIDROELEKTRANE NA RIJEKAMA BISTRICI I JANJINI

KOŠARKAŠKI KAMP DEJANA BODIROGE U TREBINJU
VELIKA ŠKOLSKA KUĆA SRPSKE — ZUNS ISTOČNO SARAJEVO

PREDSTAVNIŠTVO REPUBLIKE SRPSKE U SRBIJI

Bulevar despota Stefana 4/IV
Beograd, Srbija
Tel: 00 381 11 324 6633
Faks: 00 381 11 323 8633
E-mail: predstavnistvo@predstavnistvorsbg.rs

Sadržaj

U fokusu

Održan sastanak Vijeća za saradnju Srbije i Republike Srpske 3

Cvetković uručio nagradu Dodiku 5

Investicije

Eksploatacija nafte u RS 6

Hidroelektrane na rijekama Bistrici i Janjini. 7

Kultura

„Motel Nana“ u Beogradu i Banjaluci 9

Obrazovanje

Elektrotehnički fakultet Univerziteta u Istočnom Sarajevu. 10

Sportski život

Košarkaški kamp Dejana Bodiroge u Trebinju 13

Turizam

Banja Dvorovi. 15

Predstavljamo

Zavod za udžbenike i nastavna sredstva Istočno Sarajevo — velika školska kuća Srpske 17

Opštine RS

Šipovo 19

U fokusu

Održan sastanak Vijeća za saradnju Srbije i Republike Srpske

U Vladi Srbije je u petak, 25. februara održan četvrti sastanak Vijeća za saradnju Republike Srbije i Republike Srpske, na kojem su učestvovali predsjednici Srbije i Republike Srpske Boris Tadić i Milorad Dodik, premijeri Mirko Cvetković i Aleksandar Džombić, kao i manji broj ministara dvije republike. A neposredno nakon dužeg sastanka, predsjednici Srbije i Srpske održali su konferenciju za štampu.

Tadić: Produbljivanje specijalnih i paralelnih veza

“Reč je o produbljivanju specijalnih paralelnih veza Srbije i Republike Srpske, u okviru Dejtonskog sporazuma, odnosno uz puni međunarodni legitimitet i legalitet”, rekao je Tadić novinarima.

Predsjednik Srbije je izjavio da su u centru pažnje bili infrastrukturni i energetski projekti, kao i pitanja iz oblasti poljoprivrede i obrazovanja. Kako je rekao, razgovaralo se o realizaciji projekta izgradnje puta Pojate – Višegrad preko Preljine, koji će biti dio međunarodnog koridora, kao i o izgradnji autoputa od Banjaluke do Bijeljine preko Doboja sa krakom prema Koridoru 10.

Podsjetivši da je u toku prošle godine završena modernizacija mosta na Rači, Tadić je rekao da je u planu

izgradnja još dva ili tri mosta preko Drine.

Govoreći o saradnji Srbije i RS na polju energetike, ukazao je na to da „postoji izvjesna sporost“ u izgradnji

energetskih kapaciteta u slivu rijeke Drine i naglasio da su velike štete od poplava nastale upravo zbog nedovoljno korišćenih energetskih potencijala ove rijeke. Predsjednik Tadić je istakao da velike i složene energetske projekte na Drini ne mogu da izvode samo Srbija i RS. Neophodni su i međunarodni partneri, jer se radi o ozbiljnim investicijama, dodavši da bi ti projekti bili od presudnog značaja za zaštitu stanovništva i ekonomskih resursa s obje strane Drine.

Bilo je riječi i o poljoprivredi i u tom kontekstu ista-

knuto je da su, zbog rasta cijena hrane, neophodni godišnji bilansi i zaštita najsiromašnijih dijelova stanovništva i u Srbiji i u Srpskoj. Na sastanku je konstatovano i da su uočeni

pozitivni trendovi u pogledu rasta BDP, kao i da je zabilježen viši nivo pokrivenosti uvoza izvozom.

Posebna pažnja posvećena je obrazovanju jer se i Srbija i RS, kao i cio region suočavaju sa problemom nedovoljnog nivoa obrazovanja stanovništva. „Najvažnije su investicije u obrazovanje. To je ključna pretpostavka razvoja i konkurentnosti naših privreda u godinama koje dolaze”, dodao je Tadić.

Na kraju, Tadić je najavio je da će se ubuduće zajedničke sjednice vlada dviju država

U fokusu

održavati češće, odnosno najmanje dva puta godišnje, kako bi premijeri i ministri mogli da analiziraju dokle se stiglo sa dogovorenim projektima.

najznačajniji privredni i ekonomski partneri.

Dodik je naveo da je Srbija u prethodnih pet godina uložila oko 700 miliona evra u

Dodik: Srbija i RS uzajamno najznačajniji partneri

Predsjednik RS Milorad Dodik ocijenio je da odnosi Beograda i Banjaluke nikada nisu bili bolji, a da su Republika Srbija i Republika Srpska danas

RS – čime je poboljšana ekonomska situacija, otvoren veliki broj radnih mjesta u tom entitetu, a privreda Srbije dobila regionalni značaj.

Generacija političara koji sada vode Srbiju i RS najviše je uradila i dalje radi na jačanju

dvije privrede i neposrednom povezivanju privrednih subjekata, kao i na realizaciji Sporazuma o specijalnim i paralelnim vezama, konstatovao je Dodik. Prema njegovoj ocjeni, realizacija zajedničkih projekata u poslovnom zakonodavstvu i izjednačavanju uslova poslovanja ne samo da je olakšala međusobnu saradnju nego je doprinijela i evropskim integracijama Republike Srbije i Republike Srpske.

Predsjednik Dodik je naglasio da su upravo na prethodnim sastancima otklonjenje i posljednje barijere u međusobnoj saradnji, kao i da je smanjenje opterećenje poslovne zajednice državnim intervencijama.

„Nakon posljednjeg sastanka u Banjaluci mnoga preduzeća potpisala su memorandum o neposrednoj saradnji, a resorna ministarstva su zadržala samo funkciju podsticanja koordinacije“, zaključio je Dodik.

Uloga Vijeća za saradnju Srbije i RS

Vijeće za saradnju Srbije i Republike Srpske osnovano je sa ciljem praćenja primjene Sporazuma o uspostavljanju specijalnih i paralelnih veza između Srbije i RS potpisanog 2006. godine.

Konstitutivna sjednica Vijeća, koje čine predsjednik i premijer Republike Srpske i Srbije, održana je 6. septembra 2007. godine u Banjaluci.

Sporazumom o specijalnim i paralelnim vezama između Srbije i Republike Srpske predviđa razvoj institucionalnih i svih ostalih oblika saradnje u okviru opštih političkih i privrednih uslova, kao i razvoj transparentne

saradnje izvršnih, zakonodavnih i drugih institucija RS i Srbije.

Sporazumom je predviđeno da Srpska i Srbija unapređuju saradnju u oblasti privrede, planiranja, privatizacije i denacionalizacije, nauke i tehnologije, obrazovanja, kulture i sporta, zdravstva i socijalne politike, turizma i zaštite okoline, informisanja, zaštite sloboda i prava građana, te suzbijanja kriminala.

Na osnovu Sporazuma o specijalnim i paralelnim vezama, do sada su realizovani brojni projekti, i to u oblasti energetike, obrazovanja, zdravstva, infrastrukture, dvojnog državljanstva, a zajednički strateški prioritet predstavlja i završetak dva mosta preko Drine i izgradnja hidroelektrane Buk-Bijela na toj rijeci.

U fokusu

Cvetković uručio nagradu Dodiku

Svečano uručenje nagrade „Zlatni dinar cara Dušana” predsjedniku RS Miloradu Dodiku

U Narodnom pozorištu u Beogradu, u okviru manifestacije „Lideri – vizija stvaralaca” koju je 7. februara po jubilarni deseti put organizovao Klub privrednih novinara Srbije, premijer Mirko Cvetković uručio je predsjedniku Republike Srpske Miloradu Dodiku „Zlatni dinar cara Dušana”, specijalnu nagradu žirija za doprinos jačanju privrednih i kulturnih veza Republike Srbije i Republike Srpske.

Tom prilikom Cvetković je istakao da je Dodik učinio značajan korak u uspostavljanju najboljih odnosa Republike Srpske i Srbije. A Dodik je, zahvaljujući se na uručenom priznanju, izjavio da želi da Republika Srpska i Srbija naprave jedinstveni privredni, kulturni i duhovni prostor.

„To je moj cilj i ja sam posvećen tom cilju, u nadi da će on ostvariti definitivan uspjeh”, rekao je Dodik i ista-

kao da „mnogobrojini do sada sprovedeni projekti svjedoče o tome da specijalni odnosi Republike Srpske i Srbije nisu samo mrtvo slovo na papiru“.

Svečanom uručanju prisustvovali su patrijarh Irinej, književnik Dobrica Ćosić, više ministara u Vladi Republike Srbije, predsjednik kompanije „Delta Holding” Miroslav Mišković, kao i mnogi drugi predstavnici privredne i kulturne elite Srbije.

Investicije

Eksploatacija nafte u RS

Naftna industrija Srbije (NIS) i ruski „Zarubežnjeft“ ulaze u RS sa investicijom u istraživanje i eksploataciju nafte koja narednih godina može dostići i čitavih 300 miliona dolara. Informacije koje su posljednjih mjeseci kružile po medijima da će ruski investitori koji su preuzeli Rafineriju u Brodu proširiti poslove u ovom sektoru na području Posavine i Semberije, dobila je prvih dana februara i svoju konkretnu osnovu. U Banjaluci je formirano zajedničko preduzeće „Jadran-naftagas“, a partnerski ugovor su potpisali ispred NIS-a (66 odsto osnivačkog kapitala) generalni direktor Kiril Kravčenko i ispred „Zarubežnjefta“ zamjenik generalnog direktora Jurij Smirnov. Istraživanja nalazišta nafte i gasa na ovim lokacijama rade se već čitavih stotinu godina, ali je najnovijim istraživanjima utvrđeno preko deset miliona tona dokazanih i oko 60 miliona tona procijenjenih rezervi.

Kako ističe generalni direktor novoformiranog banjalučkog „Jadran-naftagasa“ Predrag Radanović, prve aktivnosti na terenu započće već tokom ove godine i do 2013. će obuhvatiti reinter-

pretaciju postojeće dokumentacije i geološka i seizmička ispitivanja u tri zone, dok bi 2014. trebalo da počne proizvodnja nafte.

Plan proizvodnje rađen je za period od 25 godina, odnosno do 2038, a maksimum eksploatacije će biti dostignut tokom 2021. godine. Finansiranje prve faze biće realizovano preko kredita osnivača kompanije u visini 10 do 20 miliona evra, a dinamika

daljih ulaganja do mogućih preko 300 miliona dolara odvijaće se prema rezultatima ostvarenim u prethodnoj fazi, odnosno prema proizvedenim količinama nafte i gasa.

Obraćajući se prisutnima prilikom svečanog potpisivanja partnerskog ugovora i početka rada „Jadran-naftagasa“, predsjednik RS Milorad Dodik je naglasio:

„Vjerujem da će ruske i srpske kompanije koje su ušle u ovaj posao, pored poslovnog interesa, ostvariti i ono što je narodu u RS, Srbiji i Rusiji najpotrebnije, a to su zapošljavanje, razvoj i energetska stabilnost.“ Premijer RS Aleksandar Džombić je dodao da je Vlada RS upravo energetiku stavila među svoje strateške prioritete u narednom periodu i da zato nosioci ovog posla mogu da računaju na punu podršku. „Želim vam dobre rezultate istraživanja, uspješnu investiciju i na kraju pozitivne rezultate poslovanja“, zaključio je predsjednik Vlade RS.

Nakon potpisivanja ugovora koji znači početak rada zajedničkog preduzeća „Jadran-naftagas“, resorne kolege, ministri za energetiku Srbije i Rusije dr Željko Kovačević i dr Petar Škundrić zadržali su se zgradi Vlade u Banjaluci i vodili razgovore o nastavku i proširenju bilateralne saradnje u naftnom, gasnom i elektro sektoru.

Investicije

Hidroelektrane na rijekama Bistrici i Janjini

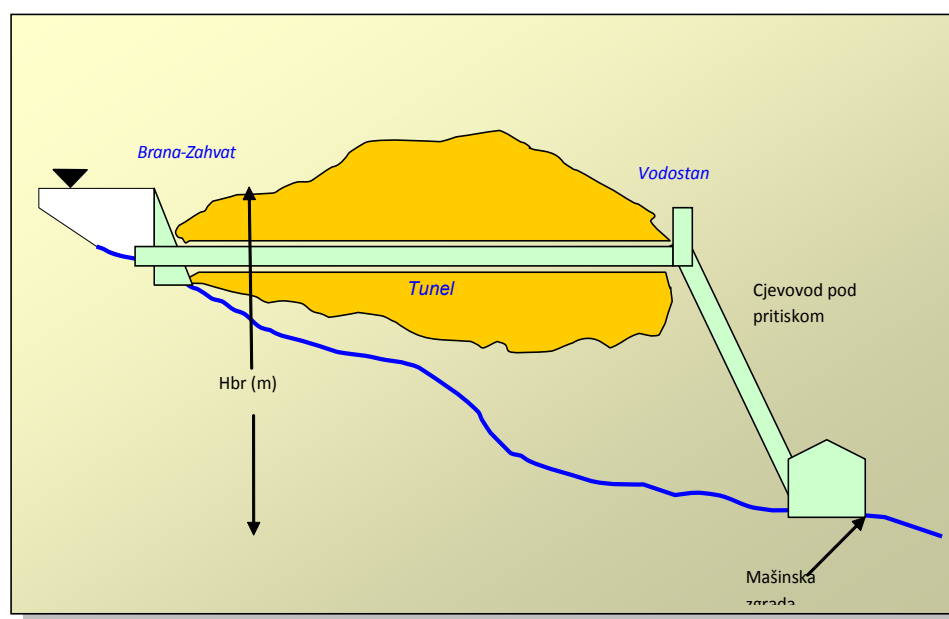
Slivno područje rijeke Bistrice smješteno je u istočnom dijelu Republike Srpske i predstavlja dio slivnog područja rijeke Drine. Bistrica, kao lijeva pritoka Drine, ima slivno područje površine 428 km², što predstavlja približno 1,7 odsto teritorije Republike Srpske, odnosno 0,8 odsto površine Bosne i Hercegovine. Izvor rijeke Bistrice nalazi se ispod planine Treskavice, a ušće u rijeku Drinu 3 km južno od Foče. Svo-
jim tokom od sjeverozapada ka jugoistoku ona drenira vode visokih planina Treskavice, Zelengore i Jahorine. Slivno područje

Bistrice čine srednje visoke i visoke planine. Najviša kota u slivu je 2.030 m.n.m i nalazi se u jugozapadnom dijelu sliva, dok je najniža kota terena kod ušća Bistrice u Drinu oko 400 m.n.m.

Slivno područje rijeke Janjine smješteno je u istočnom dijelu Republike Srpske i predstavlja dio slivnog područja rijeke Drine. Janjina, kao desna pritoka rijeke

Drine, ima slivno područje površine 151,1 km² što predstavlja, približno, 0,6 odsto teritorije Republike Srpske, odnosno 0,3 odsto površine Bosne i Hercegovine. Izvor rijeke Janjine nalazi se između planina Vučevica i Kovač, na nadmorskoj visini od 1.185 m.n.m. a ušće u Drinu 3,5 km jugoistočno od Ustiprača, na

Na slici je dat šematski prikaz tehničkih rješenja hidroelektrana.

koti 319 m.n.m.

Izmijenjeni energetske uslovi u svijetu, naročito poskupljenje naftnih derivata, kao i intenzivno korišćenje uglja u termoelektranama za dobijanje električne energije, primorali su nas da se ponovo vratimo intenzivnijem korišćenju vodne energije, kako sa velikih, tako i sa malih vodotoka, i to izgradnjom malih hidroelektrana.

Snaga jednog energetskog sistema ogleda se u njegovoj sposobnosti da pokrije sve potrebe u energiji, da obezbijedi skladan razvoj svih čovjekovih potreba i svih sfera njegove djelatnosti.

Hidroenergija je trajni prirodni energetske resurs, čije korišćenje zahtjeva gradnju hidroelektrana koje ne zagađuju čovjekovu okolinu.

Hidroenergetsko postrojenje – hidroelektrana je visoko kvalitetan, najčistiji i najekonomičniji izvor električne energije. Ne zagađuje zemljište, vodu i atmosferu, već naprotiv oplemenjuje čovjekovu okolinu. Te-

reni i prostor na kojima bi se gradile hidroelektrane manje snage su nenaseljeni. Životna sredina u ovom prostoru je veoma dobro očuvana, pa će mjere njene zaštite biti striktno ispoštovane u svim fazama izvođenja radova (istražnih, građevinskih i eksploatacionih), u skladu sa zakonima koji tretiraju ovu problematiku.

Sve hidroelektrane zahtjevaju gradnju malih brana,

Investicije

Rijeka Janjina

odnosno male akumulacije, pa se ne očekuju velike negativne posljedice po ekosisteme,

uništavanje staništa i mijenjanje klime. Takođe, koristi se potencijal malih vodotoka bez potapanja vrijednog obradivog zemljišta, rijetkih prirodnih vrijednosti i kulturne baštine, izmještanja značajnih infrastrukturnih objekata itd.

U funkciji maksimalnog iskorišćenja hidroenergetskog potencijala rijeka Bistrice i Janjine predviđena je izgradnja malih hidroelektrana (protočno-derivacionih) kaskadno po cijelom toku rijeke. Za potrebe investitora „Elektrodistribucija“ a.d. Pale urađena je kompletna projektna dokumentacija za tri hidroelektrane na rijeci Bistrici i za jednu hidroelektranu na rijeci Janjini.

Potpisivanjem koncesionih ugovora investitor – kon-

cesionar preuzima obaveze koje su definisane ovim ugovorom.

Rijeka Bistrica

- Definisan je početak koncesionog perioda od 30 godina;
- Definisan je period gradnje objekata, odnosno početak komercijalnog rada hidroenergetskih objekata;
- Definisan je datun isteka koncesionog perioda;

- Definisane su i koncesione naknade i to:

- a) jednokratna avansna naknada,
- b) varijabilna naknada koja se izmiruje svakog mjeseca, a definisana je kao 3 odsto na prihod ostvaren proizvodnjom električne energije, u periodu eksploatacije.

Obaveza koncesionara je da obezbijedi:

- a) Garanciju za izgradnju objekata.

Da bi garantovao savjesno izvršenje obaveza vezanih za period izgradnje hidroelektrana, koncesionar dostavlja garanciju za izgradnju na iznos od 20.000 KM

na svakih 1MW instalisane snage. Ova garancija važi najmanje 12 mjeseci, a biće obnovljiva i produžava se do datuma izgradnje.

- b) Garanciju za funkcionalnost objekata.

Da bi garantovao savjesno ispunjavanje obaveza tokom perioda eksploatacije koncesionar će dostaviti garanciju na iznos

od 5.000 KM na svakih 1MW instalisane snage, s tim da za zadnju godinu eksploatacije obezbijedi garanciju u visini od 5 odsto od investicione vrijednosti objekata. Garancija za funkcionalnost važiće najmanje 12 mjeseci, biće obnovljiva i produžavaće se za period važenja koncesije.

Kultura

„Motel Nana“ u Beogradu i Banjaluci

Beogradska publika je gromkim aplauzom pozdravila ekipu višestruko nagrađivanog filma „Motel Nana“ reditelja Predraga Velinovića, koji je premijerno prikazan 3. februara pred mnogobroj-

nekim ocjenama i najbolje. Ugledni beogradski tv reditelj serija za djecu Nikola Velinović zablistao je u svom debitantskom dugometražnom igranom filmu „Motel Nana“. Izvrsnu ekipu glu-

njega bila više nego profesionalna preokupacija.

Ovaj film je do sada je prikazan na festivalima u BiH, Srbiji, Bugarskoj, Mađarskoj, Njemačkoj, Francuskoj, Irskoj, Ukrajini, Kanadi, SAD i Indiji, a na filmskom festivalu „Sofest“ u Sopotu prošle godine osvojio je svih pet zvaničnih nagrada, kao i nagradu publike i žirija FIPRESCI. Festivalsku premijeru imao je na prošlogodišnjem filmskom festivalu „Cinema City“ u Novom Sadu.

Realizaciju projekta podržali su Ministarstvo prosvjete i kulture RS, Ministarstvo civilnih poslova BiH, Gradska uprava Banjaluka, Ministarstvo kulture Srbije, Filmski centar Srbije, te Sekretarijat za kulturu grada Beograda, kao i mnogi drugi sponzori.

Banjalučka premijera filma „Motel Nana“, zakazana je za 10. mart u 20:30 časova u velikoj sali multipleksa „Pallas“. Tim povodom režiser Velinović je dao izjavu.

„U ime cele ekipe iz Beograda, radujem se premijeri u Banjaluci. Nakon izuzetno uspješne premijere u do posljednjeg mesta ispunjenoj dvorani beogradskog Centra „Sava“, verujem da će i banjalučka publika prepoznati emociju filma, da će reakcije ovdašnje javnosti biti jednako dobre i da će svi prepoznati iskrenost s kojom smo se upustili u ovaj projekat“.

nom beogradskom publikom u Centru „Sava“. Premijeri su prisustvovali ministar kulture Srbije Nebojša Bradić i brojni kulturni i javni radnici prijestonice.

Film je snimljen u koprodukciji Republike Srbije („VizArt Film“) i Srbije („Sirius Production“), kao rezultat izvanredne scenarijske, režijske i glumačke saradnje udruženih talenata sa obje strane Drine. Već proslavljeni scenarista iz Bijeljine Ranko Božić je čitavoj seriji izvanrednih ostvarenja („Montevideo, Bog te video“, „Vratiće se rode“, „Život je čudo“, „Zavet“, „Ono malo duše“) dodao još jedno i po

maca (Dragan Mićanović, Nikola Pejaković, Zijah Sokolović, Nikola Pejaković, Mladen Nelević i Ljubivoje Tadić) predvodi zvijezda Narodnog pozorišta u Banjaluci Nikolina Jelavac.

Sam sinopsis ne govori mnogo. Profesor istorije jedne beogradske osnovne škole Ivan, zbog nepedagoške reakcije na provokaciju učenika, biva premješten u seosku školu sa svega osam učenika u bosanskoj planinskoj zabiti. Iskustvo sa jednim potpuno drugačijim svijetom, susret sa novim ljudima i ljubav sa Jasminom, otkriva Ivanu koliko je život nadmoćan nad istorijom koja je za

Obrazovanje

Elektrotehnički fakultet Univerziteta u Istočnom Sarajevu

Elektrotehnički fakultet je osnovan prije 50 godina. Počeo je sa nastavom 1. oktobra 1961. godine. Do 1993. godine fakultet je bio dio Univerziteta u Sarajevu. Odlukom Narodne skupštine Republike Srpske od 29. decembra 1992. godine ETF postaje član Univerziteta u Sarajevu Republike Srpske, danas Univerziteta u Istočnom Sarajevu.

U početku fakultet je imao studijske programe iz oblasti elektroenergetike. Sredinom sedamdesetih pokrenut

je studijski program automatike i elektronike. Informatika, kasnije računarstvo i informatika, počeli su 1972. godine i konačno 1976. organizovan je studij telekomunikacija. (Više informacija dostupno je na adresi www.etf.unssa.rs.ba).

Elektrotehnički fakultet danas

Nakon izdvajanja iz Univerziteta u Sarajevu, 1993. godine, na Elektrotehničkom fakultetu u Istočnom Sarajevu

izvode se licencirani studijski programi iz elektroenergetike, automatike i elektronike i računarstva i informatike.

Elektrotehnički fakultet u Istočnom Sarajevu, od akademske 2004/2005. godine, prešao je na reformisani studij po tzv. Bolonjskom modelu. Izabran je trostepeni model studiranja 4 + 1 + 3. Prva generacija na licenciranom drugom ciklusu studija (master studij) upisana je akademske 2010/11. godine na sva tri studijska programa.

Obrazovanje

Treći ciklus studija (doktorski studij) još nije organizovan kao redovni studij. Doktorat nauka moguće je steći po postupku koji je važio do prelaska na „Bolonjski model“.

Do 1993. godine na ETF-u je bilo upisano 12.144 studenta, promovisano je 3.497 diplomiranih inženjera, 202 magistra nauka i 126 doktora nauka.

Od 1993. godine upisano je 1.199 sudenata, diplomiralo je 275, magisterij nauka steklo je 25 studenata. Odbraćeno je 5 doktorskih disertacija.

Fakultet je učestvovao u više TEMPUS projekata, 2 DAAD projekata i na njemu je realizovano ili su u toku realizacije više projekata koje fi-

Laboratorija za informatiku

Elektrotehnički fakultet spada u grupu najbolje opremljenih fakulteta laboratorijskom opremom. Primjera radi, ETF raspolaže vlastitim udarnim generatorom, posje-

mašine na 1.400 kvadratnih metara, brojnim računarskim laboratorijama i bogatom bibliotekom.

Ko je ko na ETF-u

Prvi dekan ETF-a, u poslijeratnom periodu, bio je red. prof. dr Veljko Vuletić. Sada je dekan ETF-a red. prof. dr Božidar Krstajić, prodekan za nastavu vanr. prof. dr Zoran Ljuboje, te prodekan za naučno-istraživački rad i međunarodnu saradnju je red. prof. dr Slobodan Milojković.

Saradnja sa institucijama u Srbiji

Univerzitet u Istočnom Sarajevu ima potpisane ugovore o saradnji u oblasti nauke i obrazovanja sa svim državnim univerzitetima u Srbiji. Skoro da nema fakulteta u sklopu ovog Univerziteta za čije osnivanje ili opstanak ne treba zahvaliti fakultetima univerziteta u Srbiji.

Laboratorija za električne mašine i aparate

nansira Ministarstvo nauke i tehnologije u Vladi Republike Srpske.

duje dva postrojenja za ispitivanje visokim naponom na 50 Hz, Laboratoriju za električne

Obrazovanje

Elektrotehnički fakultet u Istočnom Sarajevu, u poslijeratnom periodu, opstao je isključivo uz pomoć Elektronskog fakulteta iz Niša, Elektrotehničkog fakulteta iz Beograda i Fakulteta tehničkih nauka iz Novog Sada. Pomoć je bila bratska i blagovremena.

U ratnim uslovima kolege iz Niša su dovozile opremu neophodnu za izvođenje nastave, izvodili nastavu i pružali pomoć svake vrste. I danas se

u Lukavici priča o čuvenom „niškom kombiju“ koji kad se pojavi u Lukavici, bio je znak nade da će se preživjeti ratne strahote i da nisu sami i prepušteni sudbini.

I danas je saradnja sa elektrotehničkim fakultetima u Nišu, Beogradu, Novom Sadu i Čačku na visokom nivou. Njihovi profesori učestvuju u izvođenju nastave na oba ciklusa studija, rade na projektima, kako međunarodnim tako i do-

maćim. Na ovim fakultetima se školuje dio našeg nastavnog osoblja. Naši nastavni radnici učestvuju u projektima koje nose fakulteti u Srbiji.

Zajedno sa nabrojanim elektrotehničkim fakultetima iz Srbije, fakultetom iz Banja Luke, Elektrotehnički fakultet u Istočnom Sarajevu je organizator najveće naučne konferencije iz informacionih i komunikacionih tehnologija na Balkanu.

Naučna konferencija Infoteh-Jahorina

Ove godine održaće se deseti jubilarni Simpozijum INFOTEH-JAHORINA, u hotelu „Bistrica“ od 16. do 18. marta 2011. godine.

Poštovane kolege!

Zadovoljstvo mi je pozvati vas na Deseti jubilarni međunarodni naučno-stručni simpozijum INFOTEH-JAHORINA 2011, posvećen informaciono-komunikacionim tehnologijama.

Simpozijum se održava u periodu od 16. do 18. marta 2011. godine na planini Jahorini, Republika Srpska, BiH.

U periodu od 2001. do 2010. godine, Simpozijum INFOTEH-JAHORINA bilježi konstantan rast u broju učesnika sa prostora bivše Jugoslavije i šire, kao i u broju prijavljenih i objavljenih radova.

Ovaj simpozijum danas predstavlja jedan od vodećih domaćih simpozijuma posvećenih primjeni informaciono-komunikacionih tehnologija.

Predsjednik Programskog odbora
prof. dr Slobodan Milojković

Organizatori

Glavni organizator simpozijuma:

Elektrotehnički fakultet, Univerzitet u Istočnom Sarajevu

Suorganizatori simpozijuma:

Elektrotehnički fakultet, Univerzitet u Banjoj Luci

Elektrotehnički fakultet, Univerzitet u Beogradu

Elektronski fakultet, Univerzitet u Nišu

Fakultet tehničkih nauka, Univerzitet u Novom Sadu

Osnovne teme

Primjena računarske tehnike i informatike u sistemima upravljanja
Informaciono komunikacioni sistemi i tehnologije
Informacioni sistemi u proizvodnim tehnologijama
Informacione tehnologije u oblasti elektroenergetike
Informacione tehnologije u drugim oblastima od šireg interesa
Diskusioni forum studenata

Službeni jezici

Službeni jezici simpozijuma su srpski i engleski.
Radovi mogu biti pisani i izlagani na srpskom ili engleskom jeziku.

Važnji datumi

Rok za prijavu sažetka: **21. 1. 2011.**
Obavještenje o preliminarnom prihvatanju rada: **7. 2. 2011.**
Rok za predaju kompletnog rada: **21. 2. 2011.**
Obavještenje o prihvatanju rada: **4. 3. 2011.**

Online prijava radova:
www.infotech.rs.ba/prijava

Uputstvo za autore i dodatne informacije:
www.infotech.rs.ba

Sportski život

Košarkaški kamp Dejana Bodiroke u Trebinju

Kamp Dejana Bodiroke pokrenut je u Trebinju sa idejom da okupi mlade košarkaške talente iz svih krajeva svijeta, uzrasta od 12 do 18 godina, koji bi u gradu na Trebišnjici usavršili i proširili svoja znanja učeći od proslavljenih asova igre pod obročima.

Kroz kamp je za pet sezona postojanja prošlo više od 1.500 učesnika iz 25 zemalja.

Po ocjenama mnogih kompetentnih osoba iz košarke i sporta uopšte, projekat je izrastao u jedan od najboljih i najorganizovanijih sportskih događaja ovakvog karaktera na prostorima Jugoistočne Evrope, ali i mnogo šire.

U svim segmentima rada – masovnosti, infrastrukturi, kvalitetu angažovanih trenera koji sprovode plan i program kampa, smještaju i boravku učesnika, vansportskim aktivnostima, od samog osnivanja postavljeni su visoki standardi, zbog čega Kamp

Dejana Bodiroke u širem regionu nema pravu konkurenciju.

Ono zbog čega je ova manifestacija posebna priča su prijatelji i gosti Kampa, čiji je zadatak da učesnicima kampa prenesu barem dio ogromnog igračkog i trenerskog iskustva.

Saša Obradović, Dejan Bodiroga i Ibrahim Kutlaj

Riječ je o istinskim košarkaškim, ali i ljudskim veličinama koje su osvajale svjetske i kontinentalne titule, kako u klupskim tako i u reprezentativnim takmičenjima.

Tako su u prvih pet godina, osim domaćina Dejana Bodiroke, sa klincima željnim učenja trenirali i družili se Željko Rebrača, Milan Gurović, Predrag Saša Danilović, Saša Obradović, Igor Rakoče-

vić, Milenko Tepić, Dušan Kecman, Slavko Trninić, Ibrahim Kutlaj te treneri Svetislav Pešić, Jasmin Repeša, Milivoje Karalejić i mnogi drugi.

Kamp je jedinstven i po tome što najperspektivniji učesnici, po jedan iz svake smjene, za nagradu dobijaju odlazak na završni turnir četiri najbolja tima Evrolige. Svaki učesnik, pored nezaboravnog iskustva dobija na poligon sportsku opremu.

Dirigentska palica kampa povjerena je Milivoju Karalejiću, koji je treninge na najbolji način prilagodio uzrastu i kvalitetu učesnika.

Prošlogodišnje izdanje bilo je jubilarno, peto, i okupilo je mlade košarkaške talente iz 21 države, koji su, već po isprobanom receptu, u Hercegovini boravili u tri smjene.

Ovog puta kroz kamp i Trebinje su prošli dječaci i

Sportski život

djevojčice iz Italije, Grčke, Bugarske, Rumunije, Austrije, Slovenije, Mađarske, Mađonije, Njemačke, Švajcarske,

sa Bodirom i Obradovićem u revijalnoj utakmici branio boje reprezentacije Kampa. Na drugoj strani terena bila je

Dejan Bodiroga sa polaznicima kampa

Švedske, Belgije, Poljske, Španije, Francuske, Velike Britanije, Australije, Kanade, Sjedinjenih Američkih Država, Srbije, Hrvatske i Crne Gore.

Prateći plan i program rada koji je sačinio Milivoje Karalejić, košarkaške nade su usvajale nova znanja, te se svakodnevno nadmetali u različitim disciplinama - šutu za dva i tri poena, igri „jedan na jedan” i „pet na pet”, te mnogim drugim.

Kao i ranijih sezona, Kamp su posjetili i priznati košarkaši, kao i treneri. Sa klincima su se družili kapiten beogradskog Partizana Dušan Kecman, bivši reprezentativac Ognjen Aškračić, nekadašnji evropski i svjetski šampion sa reprezentacijom Jugoslavije, a sada trener sa međunarodnim iskustvom Saša Obradović.

Specijalan gost Kampa i Dejana Bodirome bio je kapiten reprezentacije Turske, Ibrahim Kutlaj koji je zajedno

ekipa koju je predvodio Episkop zahumsko hercegovački i primorski Grigorije.

Kao i ranijih godina, nastavljena je praksa da u svakoj smjeni budu izabrani naperpektivniji učesnici. U prvoj smjeni treneri su izabrali Stefana Glogovca, rođenog 1994. godine, iz Trebinja.

Najbolji polaznik druge smjene bio je Ognjen Dobrić iz Mladenovca u Srbiji, dok je u trećoj smjeni titula najperspektivnijeg pripala Kruševčaninu Đorđu Simeunoviću.

Pomenuta trojica igrača su osvojila boravak u Barseloni, gdje će se održati ovogodišnji „Final Four” Evrolige.

Trio će u katalonskoj ljepotici boraviti o trošku Kampa, u pratnji osoblja, a domaćin će im biti Dejan Bodiroga, koji će ih upoznati sa najvećim imenima evropske i svjetske košarke koja budu u Barseloni.

Novo druženje u Hercegovini zakazano je za 29. jun ove godine, kada će Kamp Dejana Bodirome po šesti put otvoriti svoja vrata svijetu.

Organizatori su već najavili da će i u 2011. Kamp ponuditi bogat sadržaj i program koji bi u djelo ponovo trebao sprovoditi prekaljeni košarkaški lisac Milivoje Karalejić.

Imena drugih stručnjaka i košarkaša koji će klincima dijeliti vrijedne lekcije već po tradiciji se kriju, i biće objavljivana neposredno pred početak svake smjene.

Polaznici iz Velike Britanije

Takođe, sam Bodiroga je najavio da planira proširivanje Kampa, pa nije isključeno da projekat zaživi i u drugim gradovima Republike Srpske i Srbije.

Turizam

Banja Dvorovi

U Dvorovima kod Bijeljine, na magistralnom putu Bijeljina – Rača, nalazi se najpoznatija među desetak banja u Republici Srpskoj. Osnovana kao Javna ustanova „Ba-

alkalna“. To je samo mali dio vode za koju hidrolozi tvrde da se nalazi ispod Semberije i Mačve u obliku ogromnog jezera vrele, skoro laboratorijski čiste vode. A bušotina u Dvo-

smo 1968. godine izgradili i bazen olimpijskih razmera. U prvo vreme vodu smo morali hladiti da bismo je koristili u banji. Nastavili smo sa izgradnjom hotela, restorana, bazena, sportskih terena, parkova, aleja, cvećnjaka i druge infrastrukture. Hotel 'Sveti Stefan' je visoke 'B' kategorije sa 42 dvokrevetne sobe, dva apartmana i liftom. Sobe imaju kupatila i svu neophodnu savremenu opremu. U ovom objektu organizuju se seminari, simpozijumi, savetovanja i druge velike i male manifestacije, jer se nalazimo na sredokraći između velikih centara, kao što su Beograd, Novi Sad, Sarajevo, Zagreb, Banjaluka“, kaže direktor JU „Banja Dvorovi“ Svetislav Lopandić.

Tokom godišnje sezone kupanja, prema riječima direktora, na bazenima i sportskim terenima bude oko sto

Hotel „Sveti Stefan“

nja Dvorovi“, danas ima svoje brižljivo održavane parkove, cvjetne aleje, sportske terene, pet bazena, među kojima i jedan olimpijski, te hotel „Sveti Stefan“ i restoran „Izvor“. Naselje Dvorovi danas je preraslo u urbanizovanu varoš, u kojoj je veliki broj dvorišta prepunih zelenila sa lijepim kućama i okućnicama, uz dobro snabdjevne markete.

Naravno, najvrijednija u Banji Dvorovi je blagotvorna topla mineralna voda temperature od 75 Celzijusovih stepeni, koja izvire sa dubine od 1.300 metara. U centralnom dijelu banjškog kompleksa kod staklene piramide, piše i „da je voda u Dvorovima natrijumsko-kalcijumsko-hidrokarbonatno-hloridna blago

rovima urađena je još 1956. godine kada su vršena istraživanja potencijalnih nalazišta nafte.

„Od tada, Banja je postepeno građena. Prvo smo imali nekoliko kupatila, rezervoar za vrelu vodu, a onda

hiljada gostiju, a oko dvadeset hiljada ljudi godišnje boravi u hotelu „Sveti Stefan“. Banjska voda pokazale se blagotvorna,

Turizam

dodaje Lopandić, u liječenju hroničnih reumatskih oboljenja, lakših oblika dijabetesa, hroničnog gastritisa, posttraumatskih povreda ekstremiteta, hroničnih ginekoloških bolesti, lumbaga, spondiloze, epondilitisa i lubmoišijalgije.

„Imamo veoma stručan i mobilan medicinski tim, pa je sve više pacijenata iz cele Republike Srpske, Federacije BiH, Srbije i drugih zemalja. Za nas se već čulo na čitavom području bivše Jugoslavije, jer naša geotermalna voda leči mnoga oboljenja, a pacijentima preporučujemo upotrebu geotermalne vode u obliku kupki u našem zdravstvenom bloku, ali imamo i česme, pa vodu mogu nesmetano da koriste i putnici-namernici i svi koji navrate u našu banju“, napominje Lopandić.

Tokom godine, u JU „Banja Dvorovi“ organizuju i pripreme brojnih sportskih klubova iz RS, FBiH i susjedstva, pošto u banjskom kompleksu postoje otvoreni tereni za košarku, rukomet, tenis i odbojku i fudbal na pijesku. A samo kilometar dalje je sasvim solidan fudbalski stadion lokalnog drugoligaša Srpske. Sve ove sportske terene mogu da koriste i rekreativci i osobe koje se nalaze na rehabilitacionom liječenju, a za posjetioce otvorenih kupališta vrijedna je napomena da su dva bazena za djecu do sedam godina izdvojena od ostalih bazena.

Direktor JU „Banja Dvorovi“ kaže da imaju potencija-

la za razvoj nakon što je Vlada RS prije godinu dana ovoj ustanovi dodijelila koncesije za eksploataciju geotermalnih voda na dvije bušotine, ističući da na ovaj način Banja u

narednih 30 godina stiče sigurnost u smislu eksploatacije vode. „Naši planovi idu u pravcu daljeg razvoja, imajući u vidu i očekujući ulaganja sa strane putem zajedničkog partnerstva, a primenom Zakona o javnom i privatnom partnerstvu. To, praktično, znači uvođenje novog, svežeg kapitala, što bi trebalo da dovede do punog procvata Banje“, navodi Lopandić.

Direktor Lopandić dodaje da Banja Dvorovi već ima izgrađene studije za eksploataciju geotermalnih bušotina s ciljem flaširanja vode za piće, te da planira da završi izgradnju postojeće, ali i dogradnju nove infrastrukture. „Na taj način bi se zaokružila nova i kvalitetnija ponuda i Banja bi na osnovu korišćenja geotermalnih prirodnih resursa i samog svog geografskog položaja, kao i iskustva i

imidža koje je stekla do sada, doživela snažan razvoj u pogledu turizma i ugostiteljstva, ali i zdravstveno-turističke i sportsko-rekreativne ponude na šta ćemo staviti akcenat“,

kaže Lopandić. Za ulaganje u banjski kompleks u Dvorovima zainteresovane su firme iz Holandije, Grčke, Austrije i Rusije. Rusi su, ističe, posebno zainteresovani za partnerstvo u stvaranju omladinskog i sportsko-rekreativnog i razvoj zdravstvenog turizma.

Imperativ posloводства JU „Banja Dvorovi“ je povećanje smještajnih kapaciteta, izgradnja novog pokrivenog bazena, kao i sportske dvorane, čime bi se zaokružio kompletan banjski ambijent i usluge podigle na viši nivo. Poplave koje su pogodile Semberiju krajem prošle godine samo su na kratko odgodile planove. Nakon pomoći koju su banjskoj ustanovi uputile Vlada RS i Opštinska uprava u Bijeljini, pomenuti planovi su ponovo aktuelni. Šteta od poplava je uglavnom sanirana, a Lopandić očekuje i da predstojeća sezona prođe dobro.

Predstavljamo

Zavod za udžbenike i nastavna sredstva Istočno Sarajevo — velika školska kuća Srpske

Zavod za udžbenike i nastavna sredstva (ZUNS) Istočno Sarajevo je ove godine ušao u 19. godinu svoga života i postojanja i do sada je izdao oko 1.300 bibliografskih jedinica.

ZUNS Istočno Sarajevo „rođen“ je kad i Republika Srpska — 1992. godine, prve godine

Poslovna zgrada ZUNS-a

građanskog rata u BiH. Osnovan je 4. septembra 1992. godine odlukom Vlade RS, a pod nazivom Republički izdavački zavod „Prosveta“ — Sarajevo, sa sjedištem u Ilidži. Dvije godine

potom Zavod mijenja ime i nastavlja poslovanje pod nazivom Javno preduzeće Zavod za udžbenike i nastavna sredstva sa p. o. Sarajevo. Promjena sjedišta je izvršena 2001. godine i novo sjedište je postalo Istočno Sarajevo. To je „rodni list“ našeg zavoda. Zavod za udžbenike i nastavna sredstva je, zajedno sa RS i njenim narodom, prošao tri ratne godine, istovremeno i „rastući i ratujući“, a potom ponio poslijeratno izdavaštvo, postavši 1999. godine i zvanični, državni, izdavač školskih udžbenika u Republici Srpskoj. Zavod za udžbenike i nastavna sredstva danas je najveća izdavačka kuća u BiH, jedna od najvećih u regionu, ne samo

školske literature nego i ostalih, najraznovrsnijih publikacija. Njegova godišnja produkcija je blizu milion primjeraka bibliografskih jedinica: školski i univerzitetski udžbenici, priručnici,

nastavna sredstva, pedagoška dokumentacija, kompleti i sabrana/izabrana djela, beletristika, poezija, posebna izdanja i eseji, savremena društvena, politička i stručna literatura i literatura za djecu. ZUNS je ove godine ušao u 19. godinu svoga života i postojanja i do sada je izdao oko 1.300 bibliografskih jedinica. Pojedini naslovi su objavljeni u saradnji sa drugim izdavačkim kućama iz RS i Srbije. Treba istaći da je Zavod u početku svoga rada imao uspješnu koizdavačku sa-

Menadžment Zavoda

Upravu Zavoda čine generalni direktor Marko Ašanin, njegova zamjenica i izvršni direktor Sektora za ekonomsko-finansijske poslove Branka Đogović, izvršna direktorica Sektora marketinga Svjetlana Kovač, izvršna direktorica Sektora za pravne poslove Danijela Štaka i izvršni direktor Sektora za izdavačku djelatnost Miroslav Janković.

Predstavljamo

radnju sa Zavodom za udžbenike Srbije.

Preko izdavačke produkcije Zavoda, a pogotovu na osnovu školskih knjiga i udžbenika, može se pratiti ukupan razvoj obrazovanja i vaspitanja u RS, reforme školstva, kao i ukupne društveno-političke, a naročito kulturne promjene koje su neodvojive od obrazovanja. Sigurno je da je Zavod bio jedan od ključnih nosilaca tih promjena, a ponegdje i jedini i nezaobilazan. Zaposleni u Zavodu, zajedno sa autorima udžbenika i knjiga, recenzentima, profe-

Plan za 2011. godinu

Izdavački plan Zavoda za 2011. godinu je određen osnovnom poslovnom obavezom ZUNS-a, a to je štampanje udžbenika za osnovnu i srednju školu. Plan predviđa štampanje oko 150 udžbenika, dok ukupni tiraž ove produkcije zavisi od stanja na zalihama i broja adaptiranih i novih udžbenika. Istim planom je predviđeno i izdavanje oko 20 djela beletrističke književnosti, kao i desetak knjiga iz oblasti stručne i univerzitetske literature. Ovoj produkciji treba dodati i određen broj izdanja iz oblasti pedagoške dokumentacije i komercijalnih nastavnih sredstava, koja zaokružuju Zavodovu izdavačku djelatnost.

sorima i ostalim saradnicima, obogatili su kulturnu i obrazovnu baštinu RS. Za ZUNS bi se moglo reći da je „velika školska kuća Srpske“, koja je opismenila i odškolovala njen prvi naraštaj. Zaposleni u Zavodu, kao jedni od nosilaca obrazovnog sistema, svjesni te uloge, sa svoje strane čine ogromne napore da obrazovni sistem učine modernim, uspješnim i usklađenim sa evropskim tokovima obrazovanja. Kvalitet udžbenika je u stalnom usponu u sadržajnom pogledu dok se grafički prave od materijala po eko-standardima, što potvrđuje i sertifikat o kvalitetu ISO 9001:2008.

Pored izuzetno moderne i funkcionalne poslovne zgrade, u koju je preselio 2006. godine, Zavod posjeduje i izuzetno snabdjevene knjižare u gotovo svim većim gradovima Srpske, a njegova izdanja mogu se naći i u svim drugim knjižarama širom RS. Zavod za udžbenike i nastavna sredstva redovno je prisutan na

svim sajmovima knjiga, kako u RS, tako i u okruženju, ali i na prestižnim evropskim sajmovima. Dobitnik je velikog broja priznanja i nagrada za izdavaštvo, kao i za ukupni doprinos privrednom, kulturnom i obrazovnom razvoju Republike Srpske. Posljednjih godina ZUNS je izdao nekoliko izuzetno zapaženih klasičnih publikacija: monografiju „Kosovo i Metohija“, roman „Na drini ćuprija“ Iva Andrića na engleskom i srpskom, „Gorski vijenac“. Roman „Prozor otvoren na visibabu i kukurek“, Anđelka Anušića je lani dobio uglednu nagradu „Svetozar Ćorović“ dok je roman Zdravka Kecmana „Kovčezi, nož i vjenčаница“ dobio godišnju nagradu Udruženja pisaca RS.

Zavod za udžbenike je izuzetno uspješna firma i kada je u pitanju njeno poslovanje, po ocjeni mnogih jedno je od najboljih javnih preduzeća u Republici Srpskoj.

Opštine RS

Šipovo

Opština Šipovo se nalazi u jugozapadnom dijelu Republike Srpske, gdje živi 11.900 stanovnika na površini od 510 kvadratnih kilometara.

Graniči se sa opštinama Mrkonjić Grad, Jezero i Kupres u Republici Srpskoj i Jajce, Donji Vakuf i Glamoč, u Federaciji BiH.

Udaljenost Šipova od Banjaluke je oko 80 km a od Sarajeva oko 200 km.

Šipovo raspolaže raskošnim prirodnim bogatstvima, od kojih se mogu izdvojiti vodni resursi i šuma. Kroz Šipovo protiču rijeke Pliva, Janj, Sokočnica, Lubovica i Volarica. Glogovac, Vaganac, Kupreška rijeka i još nekoliko drugih rijeka takođe su veoma značajne kao resurs opštine. Na teritoriji opštine nalaze se Oličko jezero i jezero Đol.

Opština je izrazito bogata šumom. Pod šumom se nalazi oko 22.000 hektara ili gotovo polovina površine opštine.

Na teritoriji opštine se nalaze značajne zalihe ruda gipsa, bentonita, dolomita i uglja, i to: gipsa 3,500.000 tona, bentonita 2,500.000 kubnih metara, dolomita 2,700.000 kubnih metara i mrkog uglja oko 400.000 tona – istraženih rezervi. Prirodna bogatstva se, međutim, stihijski i nedovoljno ekonomično iskorišćavaju.

Odavno je na sceni depopulacija Šipova. Tako se broj od 18.000 stanovnika 1971. godine, zatim 16.000 stanovnika 1981. godine i 15.000 stanovnika 1991. godine smanjio na 11.900 stanovnika 2010.

Depopulacija je dodatno naglašena negativnim prirodnim priraštajem. Broj rođenih je konstantno 30 odsto manji u odnosu na broj umrlih.

Ukupan broj zaposlenih na području opštine Šipovo je 2.073 u 2008 godini. Javni sektor zapošljava gotovo polovinu radnika, odnosno 42 odsto svih zaposlenih, društva sa ograničenom odgovornošću 27 odsto, akcionarska društva 16 odsto i preduzetničke radnje 15 odsto.

Više od polovine radnika zaposlenih u preduzećima na području opštine Šipovo radi u preduzećima koja se bave proizvodnjom rezane građe, od kojih 36 odsto radi u akcionarskim društvima i 64 odsto u društvima sa ograničenom odgovornošću.

Na području opštine Šipovo u 2008. godini bilo je 1.907 nezaposlenih radnika, od toga je 30 odsto nekvalifikovanih, 45 odsto kvalifikovanih i 21 odsto sa srednjom stručnom spremom. Svake godine se prijavi i oko 50 lica sa višom ili visokom stručnom spremom.

Kultura

Relativno mali broj sadržaja iz sektora kulture na području opštine Šipovo ne omogućava stanovništvu, a posebno mladima, da zadovolje svoje potrebe. Kulturne ustanove na području opštine su Javna ustanova Dom kulture „Nikola Kokošar“ i Narodna biblioteka Šipovo.

Ove dvije organizacije su zadužene za organizaciju aktivnosti i manifestacija iz oblasti kulture.

Obrazovanje

Šipovo ima solidnu obrazovnu infrastrukturu.

Ustanova za predškolsko obrazovanje svake godine upisuje se oko 40 djece. Ovaj kapacitet ne zadovoljava po-

Opštine RS

trebe, koje su, prema procjenama, mnogo veće.

Dvije osnovne škole „Nemanja Vlatković“ – Šipovo (matična i tri područne) i „Rade Marijanac“ – Strojice (matična i dvije područne) obrazuju oko 1.100 učenika i zapošljavaju oko 70 nastavnika/učitelja.

Srednjoškolski centar „Petar Kočić“ – Šipovo obrazuje preko 400 učenika u 17 odjeljenja i zapošljava oko 40 radnika. U okviru Srednjoškolskog centra djeluju Gimnazija, Mašinstvo i obrada metala, Ekonomija, pravo i trgovina, Ugostiteljstvo i turizam i Šumarstvo i obrada drveta.

Mladi iz Šipova uglavnom studiraju u Banjaluci. U školskoj 2008/2009. na visokoškolske ustanove upisano je 269 studenata sa mjestom boravka u Šipovu. Pored toga, na drugim univerzitetima se školuje oko 100 studenata iz Šipova.

Turizam

Svojim prirodnim predizlozicijama, mnogobrojnim rijekama i planinama, Šipovo pruža idealne uslove za razvoj turizma. Na teritoriji opštine nalaze se mnogobrojni i raznovrsni prirodni i turistički prostori: izvori rijeka Plive i Janj, Janjske otoke, ušće Janja u Plivu, Vaganjska pećina, manastir Glogovac, Soko Grad, prašumski rezervat Janj itd. Na raspolaganju su takođe i brojni drugi kulturno-istorijski spomenici i vjerski objekti.

S obzirom na veliko bogatstvo čistih vodotokova bo-

Mušičarenje na rijeci Plivi

gatih kvalitetnim vrstama ribe, Šipovo ima potencijale da po ribolovu bude prepoznatljivo ne samo u Srpskoj i BiH već i šire. Rijeke su uglavnom bogate pastrmkom i lipljenom. Šipovo ima sportsko ribolovno društvo koje brine o zaštiti revere Plive i Janja i o organizaciji velikih sportskih takmičenja. U 2010. godini na Janju je uspješno održano evropsko prvenstvo u mušičarenju. Pored ribolova, organizovano je i društvo „Pliva“ – sportske aktivnosti, preko kojeg gosti imaju pristup svim informacijama turističke ponude (smještaj, iznajmljivanje opreme, rafting, kajak, planinarske ture, paraglajding, fotosafari i dr.). Na Plivi je 2010. godine izgrađen velelepni turistički kompleks visokog nivoa, sa kompletnom turističkom ponudom. U toku je i realizacija velikog turističkog projekta „Eko zona Šipovo“, koji je sa

360 000 evra podržala Evropska Komisija. Naravno da će ovaj projekat još više obogatiti turističku ponudu Šipova.

Organizovani lov na teritoriji Šipova traje već 35 godina. Na ovom području može se naći visokotarifna divljač, kao što su medvjed, divlja svinja, vuk, srna, tetrijeb, kao i sitna divljač – zec, lisica, šljuka, divlja patka, prepelica. Šipovo ima svoje lovačko društvo „Tetrijeb“ i planinarsko društvo „Vitorog“.

Za smještaj gostiju u ponudi je oko 200 kreveta u seoskom i oko 150 kreveta u hotelskom smještaju.

Sport

Sport je u Šipovu organizovan u sportskim klubovima, koji postižu zapažene rezultate. To su:

- Fudbalski klub „Gorica“,

Opštine RS

- Ženski odbojkaški klub „Pliva“,
- Košarkaški klub „Pliva“,
- Karate klub,
- Ju-Jitsu klub,
- Šahovski klub,
- Sportsko ribolovno društvo ,
- Planinarsko društvo i
- Lovačko društvo.

Saobraćajna infrastruktura

Saobraćajnu povezanost sa susjednim opštinama Šipovo ostvaruje putem dva regionalna puta: Jezero – Šipovo – Kupres (R 415) i Šipovo – Barači – Glamoč (R415-A), koji su povezani sa magistralnom mrežom puteva. Planirana je izgradnja autoputa Banjaluka – Šipovo – Kupres.

Na području opštine Šipovo nema željezničkog saobraćaja. Planirana je izgradnja uskotračne pruge Šipovo – Mliništa – Srnetica, koja je planirana prvenstveno za razvoj turizma ove regije.

Lokalna gradska putna mreža je uglavnom asfaltirana. Međutim, ulice su bez trotoara i uske te ne zadovoljavaju tehničke uslove. Većina sela je povezana putevima sa Šipovom i među sobom. Ovi putevi su uglavnom makadamski, i u toku je asfaltiranje glavnih sesoskih pravaca. Opština redovno održava sve puteve, kako ljeti, tako i zimi.

Komunalna infrastruktura

Područje opštine Šipovo je skoro u potpunosti snabdjeveno vodom. Snabdijevanje vodom obezbijeđeno je preko

vodovoda od kapitalnog značaja, a to su:

- Gradski vodovod Gređanski Mlini – Šipovo (snabdjeva vodom grad i sva prigradska naselja);
- Vodovod Kupreška rijeka – Basara (snabdjeva vodom svu grupu sela Strojice);

- Glogovački vodovod izvor Glogovca (snabdjeva vodom sela Grbavičko-natpoljske visoravni i donju zonu: sela Čuklić, Greda, Topići i dr.);
- Babički vodovod Vučiji do – Golobrdo (snabdjeva vodom grupu sela Babići);
- Pribeljački vodovod Rječica – Pribeljci (snabdjeva vodom grupu sela Pribeljci) i
- Pljevski vodovo – potisni (snabdjeva grupu sela Pljeva).

Pored ovih postoji i nekoliko manjih lokalnih vodovoda: Volari, Stupna, Lubovo, Sokolac, Kozila, Moćioci i dr. Na području opštine ima ukupno 14 vodovoda. Praktično je 94 odsto domaćinstava snabdjeveno vodom iz vodovoda, a samo će-

tiri odsto koristi bunar ili bunar sa hidroforom.

Lokalno Javno komunalno preduzeće „Lisina“ – Šipovo održava samo Gradski vodovod i, po potrebi, vrši neke intervencije na ostalim. U toku je projekat „Vodovod i kanalizacija“, u visini od tri miliona KM, koji se realizuje u sa-

radnji sa Vladom RS i Evropskom investicionom bankom. Sa završetkom rekonstrukcije vodovod će biti predat JKP Lisina na upravljanje i održavanje. Može se konstatovati da je opština Šipovo dobro snabdjevena vodom.

Kanalizaciona infrastruktura

Grad i neka prigradska naselja imaju urađenu kanalizacionu mrežu za odvod fekalnih i površinskih voda. Ova mreža je u lošem stanju i slijedi njena kompletna rekonstrukcija. Fekalne vode se bez prečišćavanja ispuštaju direktno u riječne tokove, što predstavlja problem, kao uostalom i sam sistem kanalizacije. Ši-

Opštine RS

povo promoviše turizam kao stratešku privrednu granu. U skladu s tim opredjeljenjem, prioritet je i zaštita voda. JKP Lisina održava ovaj važan sistem. Praktično 53 odsto domaćinstava priključeno je na kanalizacionu mrežu, dok ostali koriste septičke jame.

JKP Lisina takođe vrši prikupljanje i odvoz smeća na jednu neuređenu deponiju na planini Lisina. Formirano je i niz manjih divljih deponija, čija sanacija takođe slijedi. Samo 25 odsto domaćinstava obuhvaćeno je organizovanim odvozom smeća. Potrebno je i neophodno sistemsko rješavanje ovog problema.

Elektroenergetska infrastruktura

Područje opštine napaja dalekovod od 34 KW. Niskonaponska mreža kojom se napajaju grad i sva sela je 10 KW i uglavnom sa drvenim stubovima. Kompletan sistem ima 100 trafo-stanica, od kojih neke ne zadovoljavaju potrebe svih grupa potrošača. Stoga je planirana izgradnja novih trafostanica i rekonstrukcija dijelova elektro-mreže.

Na području opštine ima 111 km visokonaponske i 300 km niskonaponske mreže.

PTT infrastruktura

Opština ima tri pošte koje su na usluzi građanima (Šipovo, Strojice i Pljeva). U funkciji su dvije telefonske centrale: u Šipovu – kapaciteta 3.904 broja od kojih je instalisano tj. koristi se 2.654 i Pljevi – kapa-

Dani Šipova 2010.

citeta 368 brojeva, od kojih se koristi 208 brojeva. Telefonska mreža je kombinovana i u potpunosti digitalizovana. Opština Šipovo je dobro pokrivena signalom mobilne telefonije. Seoska naselja koja nemaju instalisanu fiksnu mrežu imaju fiksne telefone koji koriste prenos mobilne telefonije.

Daljinsko grijanje

Šipovo ima djelomično izgrađenu mrežu grijanja koja je spojena na kotlovnicu postojeće drvne industrije. Kotlovnica ima dva kotla kapaciteta 3.415 KW i 4.550 KW. Manji kotao je saniran i služi za potrebe drvne industrije i za grijanje Srednjoškolskog centra. Razvoj drvne industrije i potrebe grada za grijanjem se ne podudaraju, tako da su u toku aktivnosti na rješavanju

ovog važnog problema. Planira se izgradnja jednog potpuno novog kogeneracijskog postrojenja – kotlovnice na biomasu, kao i rekonstrukcija i proširenje vrelovodne mreže. Projektom su obuhvaćeni svi potrošači u svim gradskim naseljima. S obzirom na to da se radi o velikoj investiciji, biće potrebno nekoliko godina za njenu realizaciju.

Gasovod i toplovodna mreža

Šipovo nema gasovod niti termalnih voda. Međutim, ima veoma dobar hidropotencijal. Hidropotencijal rijeke Janj dovoljan je za izgradnju kapaciteta snage 10 MW. Izgradnja mini protočnih hidrocentrala moguća je i na drugim rijekama ovog područja.

Opštine RS

Zdravstvena zaštita

Javna zdravstvena ustanova Dom zdravlja Šipovo, sa terenskim ambulantama u Babićima, Strojicama, Kupresu, Pribeljima, Jusićima i Pljevi, pruža usluge primarne zdravstvene zaštite. U sve terenske ambulante doktori dolaze jedanput sedmično, a u ambulantama Babići i Strojice obezbijeđeno je stalno prisustvo medicinskih sestara.

Dom zdravlja je materijalno-tehnički i kadrovski dobro opremljen. Objekti su obnovljeni.

U sastavu Doma zdravlja radi i Centar za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju koji ima regionalni nivo. Ukupno je zaposleno 58 radnika, od čega su 43 iz medicinske struke. Nivo zdravstvene zaštite je zadovoljavajući.

Privredni potencijali

Struktura privrede je u skladu sa prirodnim resursima opštine. U 2008. godini, dominiraju drvoprerađivači (preko 40 odsto, ili 39 preduzeća). Slijede sektor trgovine (21), saobraćaja (18), građevinarstva (7), ugostiteljstva (5) i rudarstva (4) preduzeća. Pored toga na području opštine su registrovana 264 preduzetnika (2009. godine), iz oblasti: trgovine, zanatstva (frizerske radnje, stolarske radnje, prerađa kafe, pekarske radnje i dr.) i ugostiteljstva. U istoj godini ostvaren je ukupan pri-

hod lokalne privrede od 44 miliona maraka. Međutim, oko 4.000 KM po stanovniku i

Panorama Šipova

dalje je ispod prosjeka Republike.

Oko 58 odsto prihoda ostvareno je u oblasti prerade drveta, a slijedi trgovina, sa 17 odsto. Proizvodi drvoprerađivača uglavnom izvoze, tako da je šipovačka privreda značajan aktivni izvoznik. Ovome treba dodati i izvoz gipsa i gipsanih proizvoda, koji takođe skoro svi idu u izvoz, te rudu bentonita, koja se 100 odsto izvozi. U posljednje vrijeme sve je više stranih turista u Šipovu sa trendom porasta posjeta. Velike su mogućnosti i za izvoz zdravih poljoprivrednih proizvoda: mesa, mlijeka, voća, povrća, meda, ljekobilja i dr. Nažalost, sektor poljoprivrede je na niskom nivou i može se konstatovati da je poljoprivredni potencijal opštine skoro neiskorišćen. Jedan od razloga za ovo je nepovoljna starosna struktura seoskog stanovništva (uglavnom staračka). Postoje planovi da se ruralni dio oživi i postane samoodrživ tako što bi se kom-

binovali poljoprivreda i seoski turizam. Lokalna zajednica je obezbijedila solidnu infrastrukturu, puteve, elektro-energiju, vodu, PTT, a pomoći će i organizovanjem poljoprivrednog servisa sa mehanizacijom, hladnjačama, sušarama, stočnom pijacom, organizovanim tržišnim nastupom itd.

Poljoprivredno zemljište obuhvata 22.083 ha, a šumsko zemljište 22.399 ha područja opštine.

Najveći privredni potencijal predstavljaju:

- šumarstvo i prerada drveta,
- rudarstvo i prerada ruda (gips, bentonit, dolomit),
- hidropotencijal i voda za piće,
- turizam i
- poljoprivreda.

Prema tome je napravljen i Strateški plan razvoja opštine za period 2010-2015. godine.

U toku je osnivanje poslovnih zona u kojima će se nuditi prostor potencijalnim ulagačima. Tri poslovne zone su strateške:

- poljoprivredna zona Natpolje,
- turistička zona Janjske otoke i
- industrijska zona Sokolac.

Poljoprivredna zona Natpolje

- prostire se na površini od 150 ha, od toga su 60 ha oranice, dok su ostalo pašnjaci
- nalazi se na 1000 m nadmorske visine

Opštine RS

- ima napajanje električnom energijom, vodom i PTT
- oko 15 kilometara je udaljena od Šipova
- predviđena je za poljoprivredu – stočarstvo, ratarstvo
- na ovoj lokaciji je nekad bila aktivna zemljoradnička zadruga.

Janjske otoke

Turistička zona Janjske otoke

- nalazi se na 8 km udaljenosti od Šipova, uz put R 415 Šipovo – Kupres.
- ima napajanje električnom energijom, vodom i PTT.
- predviđena je za razvoj turističkih usluga i sadržaja vezanih za turizam, kao što su kampovi, moteli, bungalovi, neophodnih za rekreaciju, šetnje, eko i etno turizam i konferencijski turizam

- privatno-javno partnerstvo (privatni vlasnici i opština)
- perspektivno moguće je razviti centar tipa Plitvica

Industrijska zona Sokolac

- nalazi se na 5 km udaljenosti od Šipova, uz put R415 A (Šipovo – Barači – Glamoč)
- snabdjevena je električnom energijom, vodom i PTT
- predviđena je za sve vrste industrije
- u zoni već ima fabrika za preradu bentonita i tri drvoprerađivačka pogona
- privatno-javno partnerstvo (vlasnici privatni i opština)

Administrativni troškovi (po kvadratnom metru):

- cijena građevinskog zemljišta 3 – 40 KM,
- cijena stambenog 800 KM,
- cijena poslovnog prostora 1000 KM,
- cijena skladišta 400 KM,
- cijena garaža 300 KM,
- cijena odvoza smeća 0.75 KM i
- cijena vode 0.90 KM po kubiku.

Postojeći strani investitori

Nekoliko stranih investitora uložilo je značajna sredstva u drvoprerađivačke pogone, u fabriku za preradu bentonita („Keti Trejd“, „Cassoti Claudio“, „Fabricia Italiana Pallets s.p.a“) i vrlo uspješno rade. Uspješno posluje i nekoliko domaćih investitora, koji su uložili zna-

Dušan Malinović

čajna sredstva u proizvodnju gipsa, građevinsku djelatnost, trgovinu i turizam.

Kratka izjava načelnika opštine Šipovo Dušana Malinovića

Šipovo je otvoreno za sve domaće i strane investitore. Nudimo im veoma povoljne uslove za ulaganja u poslovne zone, u turizam i poljoprivredu. Administrativna služba opštine, u saradnji sa Vladom RS, stoji im na raspolaganju za davanje svih potrebnih saglasnosti i dozvola u vrlo kratkom vremenskom roku.

Strateškim planom razvoja Šipova do 2020. godine, koji je usvojila Skupština opštine Šipovo, planiramo da Šipovo 2020. godine bude mjesto gdje se bogatstvo prirode i obilje zdrave vode i kvalitetnih šuma pretaču u prepoznatljive proizvode i jedinstvene doživljaje. Takvim stvaralačkim pristupom, Šipovo se gradi kao zajednica koja baštini zdrave vrednosti, i svojim građanima pruža kvalitetne uslove života i rađa i zadržava i privlači mlade, obrazovane i uspješne ljude.

PREDSTAVNIŠTVO REPUBLIKE SRPSKE

**Bulevar despota Stefana 4/IV
Beograd, Srbija**

Tel: 00 381 11 324 6633

Faks: 00 381 11 323 8633

E-mail: predstavnistvo@predstavnistvorsbg.rs